

Europees Comité voor Sociale Rechten, beslissing ten gronde van 2 juli 2024

Het **Europees Comité voor Sociale Rechten** houdt toezicht op de naleving door de lidstaten van het *Sociaal Handvest* (1961) en het *herziene Sociaal Handvest* (1996). Tegen Tsjechië werd op 19 februari 2020 een klacht ingediend (nr. 191/2020) door de *Europese Federatie van organisaties die met daklozen werken* (FEANTSA). Daarbij moet vermeld worden dat Tsjechië, in tegenstelling tot bijvoorbeeld België, alleen het Sociaal Handvest (1961) geratificeerd heeft. Het comité nam uiteindelijk een besluit over de gegrondheid van de klacht op 2 juli 2024. Dit besluit werd onlangs openbaar gemaakt na het verstrijken van de termijn die in het Handvest is vastgelegd. De documenten over de procedure kunnen online worden geraadpleegd: <https://www.coe.int/fr/web/european-social-charter/european-committee-of-social-rights>

FEANTSA en het recht op adequate huisvesting

De klacht van FEANTSA steunt op artikel 16 van het Sociaal Handvest, dat het recht op adequate huisvesting voor gezinnen beschermt. FEANTSA beweert dat Tsjechische wetgeving, beleid en praktijk op het gebied van huisvesting in strijd zijn met dit artikel, met name met betrekking tot kwetsbare bevolkingsgroepen, waaronder arme huishoudens en de Roma-minderheid.

Volgens FEANTSA zijn er verschillende problemen. Zo is er de onzekerheid over de huur en zijn er de risico's op uithuiszetting voor arme huishoudens. Daarnaast is er een gebrek aan wetgeving over sociale huisvesting en de vermindering van de huisvestingstoelages. Verder is er sprake van discriminatie, met name tegen Roma. Er is eveneens de creatie van 'uitkeringsvrije zones', waarbij bepaalde gebieden worden uitgesloten van huisvestingshulp. Tot slot zijn er nog de beperkende administratieve eisen voor toegang tot sociale huisvesting.

De verdediging van de Tsjechische overheid

De Tsjechische overheid beweert dat ze rekening houdt met de huisvestingsbehoeften van kwetsbare bevolkingsgroepen en dat ze strategieën implementeert voor de integratie van Roma. De overheid beweert daarmee te voldoen aan het Handvest.

De conclusie van het Comité

Het Comité besluit unaniem dat er sprake is van een **schending** van artikel 16 op grond van het feit dat:

- de wetgeving die uithuiszettingen toestaat niet de nodige garanties biedt voor kwetsbare groepen;
- het aanbod van sociale huurwoningen onvoldoende is en de maatregelen daartoe niet doeltreffend zijn;
- de toegang tot huisvestingstoelages voor lage inkomensgroepen en kansarme bevolkingsgroepen in sociaal uitgesloten gebieden niet effectief gewaarborgd is.

Met 13 stemmen voor en 2 tegen besluit het Comité dat er **geen schending** is van artikel 16 met betrekking tot:

- de aanwijzing, tussen 2017 en 2021, van bepaalde territoriale gebieden als gebieden die niet in aanmerking komen voor bepaalde vormen van huisvestingssteun;
- de bewering dat de eisen voor een geregistreerde permanente verblijfsvergunning kwetsbare bewoners van hostels in sociaal uitgesloten buurten benadelen. Met hostels worden hier bedoeld: ondermaatse appartementen/kamers in privégebouwen waar bewoners geen standaard huurcontract hebben

Het Comité besluit unaniem dat er een **schending** is van artikel 16, gelezen in het licht van de non-discriminatieclausule in de preambule, op grond van het volgende:

- het onvermogen van de autoriteiten om de nodige garanties te bieden om kwetsbare groepen te beschermen in geval van uithuiszettingen heeft een onevenredig grote impact op Roma-gezinnen;
- het is niet aangetoond dat er voldoende maatregelen zijn genomen om de toegang van Roma tot sociale huisvesting in de praktijk te verbeteren zonder dat er sprake is van discriminatie;
- de belemmeringen die bewoners van hostels ondervinden bij het verkrijgen van een huurtoelage treffen onevenredig veel Roma.

Met 14 stemmen voor en 1 tegen besluit het Comité dat er **geen schending** is van artikel 16, gelezen in het licht van de non-discriminatieclausule in de preambule, met betrekking tot:

- de aanwijzing, tussen 2017 en 2021, van bepaalde territoriale gebieden als gebieden die niet in aanmerking komen voor bepaalde vormen van huisvestingssteun;
- de bewering dat de eisen voor een geregistreerde permanente verblijfsvergunning kwetsbare bewoners van hostels, waaronder Roma-gezinnen, in sociaal uitgesloten buurten benadelen.

Tsjechië moet nu maatregelen nemen om een einde te maken aan de vastgestelde overtredingen.